

ΟΔΟΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΚΥΝΗΓΙΟΥ ΚΑΙ ΠΑΙΖΟΥΝ

(Σύντομο λυσάρι για τους μικρούς μας φίλους)

Οδός Αγίας Βαρβάρας

Εδώ βρίσκεται η εκκλησία της Αγ. Βαρβάρας. Γιορτάζει στις 4 Δεκεμβρίου, ημέρα αργίας για τα Δημοτικά σχολεία της πόλης μας. Την Αγία αυτή θεωρούσαν θαυματουργή όχι μόνο οι χριστιανοί, αλλά και οι Τούρκοι που κατοικούσαν στην πόλη μας.

Θεράπευε από αρρώστιες της εποχής εκείνης, όπως ελονοσία - ευλογιά κλπ! Σ' αυτήν την εκκλησία και στη Μεγάλη Παναγία, προσεύχονταν και οι Ρώσοι όταν ήταν στο Ρέθυμνο. Εκεί μοίραζαν στους φτωχούς ένα ψωμί που το έλεγαν "χλέμπα". Το βράδυ της Ανάστασης ο δεσπότης μας έψαλλε το "Χριστός Ανέστη", και αμέσως απαντούσε ο Ρώσος Επίσκοπος "Κρίστο Βόσκρες".

Τον όμορφο θόλο της έχει ζωγραφίσει ένας παλιός μας Δεσπότης, ο Ιερόθεος ο Μπραουδάκης. Είναι μία από τις σπάνιες απεικονίσεις του ίδιου του θεού, που θα δεις.

Όταν την επισκεφθείς παρατήρησε το θόλο της και φαντάσου το δεσπότη με τα πινέλα του και τις μπογιές του να τον ζωγραφίζει, όπως μας το περιγράφει ο Πρεβελάκης στο βιβλίο του "Το χρονικό μιας Πολιτείας", αφού πρώτα νήστεψε δύο εβδομάδες.

"Την τρίτη βδομάδα, ανέβηκε πάνω στη σκαλωσιά με τις μπογιές, και τα κοντύλια του, και έβαλε αρχή".

«Να στοχαστείς ένα θεόρατο καυκί, με άνοιγμα φαρδύτερο από δύο οργιές, και εκεί από κάτω τον εξηντάρη δεσπότη και αγιογράφο ξαπλωμένο ανάσκελα στη σκαλωσιά δώδεκα μπόγια πάνω από τη γης, να στορίζει τη φοβερή μορφή του παντοκράτορα.»

Ο τρούλος της Αγ. Βαρβάρας.

Στο κτίριο μέσα στην αυλή της εκκλησίας θα βρίσκεται για μερικές μέρες ακόμα η βιβλιοθήκη της πόλης μας. Μια πολύ πλούσια βιβλιοθήκη με πάνω από 130.000 βιβλία και συλλογές παλιών εφημερίδων. Η παλιά πόλη άνοιξε την αγκαλιά της και η βιβλιοθήκη μας θα πετάξει στην νέα πόλη σε μια νέα αγκαλιά που την περιμένει στην οδό Σταυριανού Μπίρη.

Θα μείνουν όμως στην παλιά βιβλιοθήκη τα παιδικά βιβλία, δηλαδή το παιδικό τμήμα βιβλίου για εσένα το παιδί. Έτσι θα μπορείς και τη

βόλτα σου να κάνεις στην πόλη και τη βιβλιοθήκη να επισκέπτεσαι για κανένα "μικρό - παιδικό " βιβλίο.

- Στους αριθμούς 2, 12 και 21 υπάρχουν τρία ιδιωτικά χαμάμ που έχουν γίνει ξενώνες.

- Στον αριθμό 26 η αίθουσα του κατηχητικού.

- Απέναντι , η αίθουσα όπου η εκκλησία των 4 Μαρτύρων καθημερινά μαγειρεύει για μικρούς και μεγάλους της πόλης μας, που έχουν την ανάγκη ενός πιάτου φαγητού.

Οδός Αγίου Γεωργίου

Η παράδοση λέει, ότι ο Άγιος Γεώργιος καβάλα στο άλογο, αξιωματικός, σκοτώνει το δράκο που φύλαγε την πηγή και δεν άφηνε τους κατοίκους να πάρουν νερό. Ο Άγιος Γεώργιος είναι προστάτης του πεζικού. Το δρόμο αυτό θα τον ακούσεις να τον λένε και Γρότα γιατί έχει σχήμα "Γ" και είναι αδιέξοδος. Την εποχή των Τούρκων οι χριστιανοί έβρισκαν εκεί καταφύγιο, γιατί το εκκλησάκι ήταν μικρό και καλά κρυμμένο ανάμεσα σε σπίτια στο αδιέξοδο δρομάκι.

- Εδώ βρίσκεται η μικρή και όμορφη εκκλησούλα του Αγίου Γεωργίου. Ένα μεγάλο πεύκο στολίζει τη μικρή της αυλή. Έχει ένα μικρό και απλό καμπαναριό με μία καμπάνα.

Οδός Αγίου Φραγκίσκου

Είναι ο Άγιος των Ενετών που προστατεύει τους φτωχούς και αδύναμους. Ο "φτωχούλης του Θεού" όπως τον λέει ο Καζαντζάκης.

- Στον αριθμό 4 η πιο όμορφη ενετική εκκλησία της πόλης μας, η αίθουσα του Αγίου Φραγκίσκου με το πιο ωραίο θύρωμα. Αξίζει να σταματήσεις αρκετή ώρα και να το θαυμάσεις. Επάνω από την πόρτα υπάρχουν 6 μεγάλα καμαρωτά παράθυρα. Στα χρόνια της τουρκοκρατίας ήταν πτωχοκομείο.
- Στο τέλος του δρόμου, το διπλό θύρωμα του Τούρκικου σχολείου που σήμερα έχει γίνει η είσοδος μόνο για την πλατεία Μικρασιατών. Από πάνω είναι το καμαρωτό ενετικό θύρωμα διακοσμημένο με κλαδιά αμπελιού. Είναι το μόνο του οποίου σώζεται το χρώμα. Πράσινα τα φύλλα και κόκκινα τα σταφύλια. Από κάτω, το μικρό τούρκικο θύρωμα που έδειχνε ότι εδώ πήγαιναν σχολείο τα μικρά τουρκόπουλα.
- Μια κυλινδρική καμινάδα με 3 φουρούσια.
- Η αίθουσα της "Ελληνικής Περιηγητικής Λέσχης", που διοργανώνει διάφορες εκδρομές, συμμετέχει στο καρναβάλι και ετοιμάζει αποκριάτικους χορούς για μικρούς και μεγάλους.

Οδός Αραμπατζόγλου Θεωρή

Ήταν Αντιδήμαρχος της πόλης μας. Πέθανε αρκετά νέος.

Εδώ και στην οδό Πάνου Κορωναίου, βρίσκονται τα περισσότερα κιόσκια.

-Στον αριθμό 50 θα συναντήσεις ένα εντυπωσιακό σπίτι, το "Παλάτι του Επισκόπου", όπως το έλεγαν οι Ενετοί. Έμενε δηλαδή ο Επίσκοπος-Δεσπότης πάνω και μερικοί καλόγεροι κάτω. Αυτοί οι καλόγεροι ήταν φιλόανθρωποι και μοίραζαν τροφή στους φτωχούς. Κοίταξε ψηλά να δεις τα παράθυρα του. Ίσως είναι τα πιο ωραία της πόλης.

- Στον αριθμό 30 το μοναδικό σπίτι με δύο κιόσκια, βλέπει από τη μία μεριά στην Αραμπατζόγλου και από την άλλη στην Ραδαμάνθυος, στον αριθμό 28. Οι χανούμισσες που έμεναν εδώ, πήγαιναν τότε από το ένα κιόσκι και τότε από το άλλο. Ήταν από τις τυχερές.

Οδός Αρκαδίου

Πήρε το όνομά της από το ιστορικό μοναστήρι, το Αρκάδι μας. Η Αρκαδίου μαζί με την Εθνικής Αντιστάσεως, είναι ο πιο εμπορικός δρόμος της πόλης. Ο δρόμος αυτός είναι γεμάτος βιτρίνες. Είναι η μεγάλη αγορά όπως ακούγεται στις μέρες μας (μικρή αγορά η Εθν. Αντιστάσεως), ένας δρόμος που λίγα έχει να ζηλέψει από τους εμπορικούς δρόμους των μεγάλων ελληνικών πόλεων.

Παλιά η Αρκαδίου, η Μεγάλη Ρούγα των Ενετών, η οδός Τσάρων των Ρώσων, ήταν τελείως διαφορετική. Τα μαγαζιά της πέτρινα με καμαρωτές ξύλινες πόρτες, χωρίς βιτρίνες, που οι μαγαζάτορες τις άνοιγαν κάθε πρωί για να φανεί τί εμπόρευμα είχαν μέσα. Αλλά ας αφήσουμε πάλι τον Πρεβελάκη να μιλήσει για τη μεγάλη μας αγορά: ".....με τα μεγάλα εμπορικά από δεξιά και από ζερβά, που ξεκινά από την Πόρτα της Ανατολής και φτάνει ίσαμε κάτω στο λιμάνι. Ο δρόμος τούτος που τον χωρίζουν από τη θάλασσα μια σειρά σπίτια, είναι σκεδιασμένος σα μισοφέγγαρο..."

-Στον αριθμό 182 μπορείς να δεις ένα διώροφο κιόσκι πολύ καλά συντηρημένο. Εδώ ήταν παλιά το πρώτο Δημοτικό Νοσοκομείο, το "Χατζηγηγοράκειο" με είσοδο από την οδό Χατζηγηγοράκη στον αριθμό 5. Πιο παλιά ήταν το σπίτι του Εδεχέμ Κλαψαράκη. Είναι ο ίδιος Τούρκος που έφτιαξε το τούρκικο σχολείο για να πηγαίνουν τα κορίτσια (θα δεις την επιγραφή στο τέλος της Γοβατζιδάκη).

Σήμερα και αυτό το κτίριο λειτουργεί σαν ξενώνας για τους επικέπτες της πόλης μας με το όνομα "Anassa".

Οδός Βερνάρδου Μανουήλ («Ο Κρης»)

Ήταν μέλος της Φιλικής Εταιρείας, Άνθρωπος των γραμμάτων, προστάτης των Ελληνικών σχολείων. Βοήθησε πάρα πολύ στον αγώνα των Ελλήνων κατά των Τούρκων.

- Εδώ βρίσκεται το μεγαλύτερο Τζαμί της πόλης (Τζαμί του Γαζή Χουσεΐν Πασά) το τζαμί της Νερατζές όπως ακούγεται στο Ρέθυμνο, λόγω μιας παλιάς νερατζιάς, που υπήρχε στην πόρτα του τζαμιού.
- Έχει τρεις τρούλους (θόλους) και τον πιο ψηλό και όμορφο μιναρέ με δύο μπαλκόνια. Από τα μπαλκόνια του, ο μουεζίνης (τούρκος ιερέας) κάθε μέρα καλούσε τους πιστούς του για προσευχή, λέγοντας: «Αλάχ – Ιλαλά – Μωχάμετ – Ρουσαλά».
- Ακουγόταν από όλη την πολιτεία (όση ήταν τότε). Σήμερα ο Δήμος μας προσπαθεί να συντηρήσει τον μιναρέ, για να αντέξει στο χρόνο και να τον καμαρώνουν και οι επόμενες γενιές.

Το κυρίως κτίριο του τζαμιού, με το πιο επιβλητικό θύρωμα της πόλης, το έχτισαν οι Ενετοί και το αφιέρωσαν στην Santa Maria. Ήταν δηλαδή η εκκλησία της Παναγίας τους. Σήμερα στεγάζει το Ωδείο μας και η αίθουσά του ονομάζεται αίθουσα «Παντελή Πρεβελάκη». Εκεί γίνονται συναυλίες, ομιλίες, μαθήματα μουσικής κλπ.

Πλησίασε στη βάση του μιναρέ να δεις πόσο χονδρός είναι. Σου προκαλεί δέος.

- Αμέσως μετά το Τζαμί είναι η είσοδος για την πλατεία Μικρασιατών, και μετά το «Σπίτι του Πολιτισμού», που φτιάχθηκε

από το Δήμο τα τελευταία χρόνια. Εδώ γίνονται εκθέσεις φωτογραφίας, και διάφορες εκδηλώσεις. Λίγο παρακάτω θα συναντήσεις το μουσείο της Δημοτικής εκπαίδευσης που τιμά το δάσκαλο και τη δασκάλα, με φωτογραφίες της Ελένης Γλύκατζη Αρβελέρ, και μια συλλογή από τα μολύβια της. Μπορείς να το επισκεφθείς κάθε Σάββατο 18.30 – 20.30.

- Στον αριθμό 28 βρίσκεται το ιστορικό και λαογραφικό μουσείο (εταιρεία) Ρεθύμνης (ΙΛΕΡ). Παλιά ήταν το κονάκι (σπίτι) ενός Τούρκου Αγά, του Σελήμ Μπέη, τον οποίο οι Ρεθεμνιώτες έλεγαν «Μεταξά» γιατί είχε μεταξωσκώληκες. Και στο Τούρκικο σχολείο τα παιδιά τον μήνα Μάιο άδειαζαν τη μεγάλη επάνω αίθουσα από τα θρανία τους και την έκαναν εργαστήριο με μεταξοσκώληκες που τάιζαν από τις μουριές που βρίσκονταν στην αυλή του σχολείου τους.
- Κάτω από τις καμάρες της ΙΛΕΡ, ήταν παλιά το γιαουρτάδικο του γέρο Τσόγκα. Αυτός έφτιαχνε το γιαούρτι σε μεγάλα πήλινα τσουκάλια, και τα παιδιά έτρεχαν στις 5 το απόγευμα να μπουν στην ουρά για να αγοράσουν ζεστό γιαούρτι. Ο γέρο Τσόγκας με μια μεγάλη κουτάλα, τους έβαζε στο πιάτο που έφερναν από το σπίτι τους, μια μεγάλη κουταλιά. Όχι δεύτερη για να φθάσει για όλους.
- Στον αριθμό 30 ένα ξεχωριστό θύρωμα με τη λατινική επιγραφή σε μετάφραση "Με την αρετή αστράφτει το σπίτι". Εδώ είναι το εργαστήριο του κ. Γιώργου Χατζηπαράσχου που μαζί με τη γυναίκα του, την κυρία Κατερίνα, χρόνια τώρα ακούραστα φτιάχνουν το μοναδικό στο Ρέθυμνο φύλλο για μπακλαβά και κανταΐφι!
- Στον αριθμό 45 θα δεις ένα σπάνιο κιόσκι που είναι διώροφο.

Οδός Γοβατζιδάκη

Μεγάλη οικογένεια οι Γοβατζήδες. Οι πιο πολλοί ήταν παπουτσήδες που έφτιαχναν γόβες και γι αυτό πήραν αυτό το επίθετο. Οι Γοβατζήδες ήταν και πατριώτες που πολέμησαν για την πατρίδα μας αλλά και πολιτικά πρόσωπα (βουλευτές).

- Στην αρχή του δρόμου, ήταν το πατρικό σπίτι που έζησαν και μεγάλωσαν οι Γοβατζήδες.

- Στον αριθμό 17 υπάρχει το μικρό θεατράκι που οι φοιτητές της πόλης μας δίνουν διάφορες παραστάσεις. Σήμερα λειτουργεί σαν σχολή χορού.

- Στο τέλος της Γοβατζιδάκη (αρχή της Παπαμιχελάκη) υπάρχει η πίσω πόρτα του Τούρκικου σχολείου. Ένα δέντρο (Βενιαμίν) εμποδίζει σήμερα να δεις την τούρκικη επιγραφή. Αυτή σε ελεύθερη μετάφραση γράφει: "Αυτό το σχολείο το έχτισε ο Εδεχέμ Κλαψαράκης (ή Κλάψας) για να πηγαίνουν τα θηλυκά παιδιά αυτής της πόλης".

Οδός Εθνικής Αντιστάσεως

Ο δρόμος αυτός ονομάσθηκε έτσι για να τιμηθεί η Αντίσταση όλου του Ελληνικού λαού, απέναντι στα εχθρικά γερμανικά στρατεύματα.

Οι Ενετοί είχαν ονομάσει την Εθνικής Αντιστάσεως "Grande Ruga", δηλαδή Μεγάλο Δρόμο, και ήταν ο πιο εμπορικός τους δρόμος.

- Εδώ βρίσκεται μια από τις 3 παλιές πύλες της πόλης μας, η Μεγάλη Πόρτα όπως ακούγεται στις μέρες μας, η Πόρτα Guora όπως την ονομάτιζαν οι Ενετοί, που ήταν και οι κατασκευαστές της. Αν θέλεις να επισκεφθείς την παλιά πόλη με τις πλατείες και τα σοκάκια της, είναι

σωστό να αρχίσεις από την πόρτα Guora. Αυτή η καμαρωτή πόρτα θα σε οδηγήσει σε όλα τα μνημεία της πόλης μας και θα μάθεις την ιστορία τους.

- Το μεγάλο πέτρινο ενετικό πηγάδι, σκεπασμένο μ'ένα χονδρό κρύσταλλο στο μέσον της μικρής πλατειούλας της Μεγάλης Πόρτας. Στα χρόνια των Ενετών μια όμορφη κρήνη κοντά στο πηγάδι συμπλήρωνε το στολισμό της πλατείας. Το πηγάδι και σήμερα έχει καθαρό νερό.

- Προχωρώντας στον αριθμό 84 θα συναντήσεις το "Κέντρο Βυζαντινών τεχνών", σπίτι παλιό Τούρκου Αγά (Μουλαμεχμετάκη). Αν ανέβεις τη σκάλα του θα δεις όμορφες ζωγραφιές του λαϊκού Ρεθεμνιώτη ζωγράφου Γαληνού. Ξεχωρίζει αυτή που απεικονίζει ένα ανοικτό παράθυρο, όπου μέσα από τα τζάμια του, περνά μέσα στο σπίτι ένα κλαδί ανθισμένης αμυγδαλιάς.

Σήμερα φιλοξενεί τα πορτραίτα φαγιούμ, δηλαδή κάτι σαν αγιογραφίες.

Οδός Επιμενίδου

Ήταν ένας από τους επτά σοφούς της αρχαίας Ελλάδας. Οι επτά σοφοί ήταν:

1. Βίας ο Πριηνεύς
2. Θαλής ο Μιλήσιος
3. Κλεόβουλος ο Ρόδιος
4. Πιπτακός ο Μυτιληναίος
5. Χίλων ο Λακεδαιμόνιος
6. Σόλων ο Αθηναίος
7. Επιμενίδης

Κάποιοι υποστηρίζουν ότι ο Επιμενίδης δεν ήταν ένας από τους επτά σοφούς. Πάντως το σίγουρο είναι πως ήταν Κρητικός και μάλιστα Ηρακλειώτης.

Κάποιοι λένε ότι πέθανε σε ηλικία 150 ετών και κάποιοι άλλοι 292.

Είναι ο δρόμος απέναντι από το Λαογραφικό Μουσείο.

-Στον αριθμό 4 υπάρχει ένα ωραίο αρχοντικό το VE NETO, που ήταν το σπίτι του Ρισβάν Πασά και σήμερα ιδιωτικός ξενώνας.

Οδός Καστρινογιαννάκη Διονυσίου

Σπουδαίος Επίσκοπος - Δεσπότης της πόλης μας, που στάθηκε κοντά στους πιστούς του σε δύσκολους καιρούς και φώτισε με την προσωπικότητά του το φτωχό τότε Ρεθυμνάκι μας. Πέθανε πολύ νέος και οι Ρεθυμνιώτες θρήνησαν για το θάνατο του δεσπότη τους.

- Εδώ υπήρχε μια όμορφη Ενετική εκκλησία αφιερωμένη στους Άγιους 12 Αποστόλους. Οι Τούρκοι τη γκρέμισαν (ήταν μία από τις συνήθειές τους να γκρεμίζουν εκκλησίες) και ένας Τούρκος Αγάς έχτισε εκεί το σπίτι του.

Στην αυλή της εκκλησίας είχε φτιάξει ένα "κυνοκομείο", ένα είδος ιατρείου δηλαδή για τα αδέσποτα σκυλιά. Σήμερα υπάρχει μόνο ένα εικονοστάσι με την εικόνα των Αγ. Αποστόλων, αλλά το καντήλι τους είναι αναμμένο.

- Δίπλα θα δούμε ένα παλιό θύρωμα με την επιγραφή "Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος".

- Στον αριθμό 12 βρίσκεται σήμερα το ιατρείο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που ίδρυσαν οι κάτοικοι αυτής της πόλης, δείχνοντας έτσι την αγάπη τους για το συνάνθρωπό τους.

- Στον αριθμό 15 απέναντι από το κοινωνικό ιατρείο, είναι το κοινωνικό φαρμακείο (Μπορείς και εσύ να βοηθήσεις αν θέλεις στη βόλτα που θα κάνεις).

- Στον αριθμό 2 βρισκόταν παλιά το αρχαιολογικό μας μουσείο. Εδώ ήταν το πρώτο του σπίτι.

Οδός Κλειδή Στυλιανού

Αρχηγός ενός σώματος από 200 άντρες που πολέμησε εναντίον των Τούρκων και των Βουλγάρων στους Βαλκανικούς πολέμους και σκοτώθηκε στην Ήπειρο.

- Στον αριθμό 13 ένα από τα ωραιότερα ενετικά θυρώματα της πόλης μας. Σκαλισμένα δεξιά και αριστερά δύο "στρουμπουλά" παιδάκια ή για άλλους αγγελάκια (μικροί Έρωτες), που κυνηγούν να πιάσουν κάποια πουλιά. Η λατινική επιγραφή σε μετάφραση γράφει: "Όποιος πιστεύει στο Θεό θα ανακουφιστεί".

Οδός Κόρακα Μιχαήλ

Ήταν σπουδαίος αγωνιστής από το Ηράκλειο. Λεβέντης Κρητικός που δε φοβήθηκε τους Τούρκους και αφιέρωσε σχεδόν ολόκληρη τη ζωή του στον αγώνα για τη λευτεριά της πατρίδας μας. Τιμήθηκε με το χάλκινο σταυρό του Φοίνικα.

Οδός Κορνάρου Βικεντίου ή Βιτσέντζου

Ποιητής που έγραψε το γνωστό ποίημα "Ερωτόκριτος". Μία ιστορία αγάπης του Ερωτόκριτου και της Αρετούσας με καλό τέλος. Στην παραλία της Σητείας υπάρχει ένα όμορφο άγαλμα - γλυπτό του ποιητή, αφού είναι η πόλη που γεννήθηκε.

Διάβασε μερικούς στίχους του ποιήματος και ζήτησε στο σχολείο ή στο σπίτι να ακούσεις και τη μουσική του Ερωτόκριτου.

«Ήκουσες Αρετούσα μου, τα θλιβερά μαντάτα.

Που ο Κύρης σου μ' εξόρισε στις ξενιτιάς τη στράτα;

.....

Βγάνει το δαχτυλίδι της, όμορφο δαχτυλίδι

Με δάκρυα κι αναστεναγμούς του Ρώκριτου το δίδει».

Η οδός Κορνάρου αρχίζει από τη Σουλίου και καταλήγει στην Αρκαδίου.

Οδός Κορωναίου Πάνου

Μεγάλος Αξιωματικός του Ελληνικού Στρατού. Ήλθε στην Κρήτη για να βοηθήσει στην επανάσταση των Κρητικών εναντίον των Τούρκων το 1866.

Στο δρόμο αυτό παλαιότερα υπήρχαν πολλά κιόσκια. Ήταν ο δρόμος με τα κιόσκια. Σήμερα έχουν μείνει τρία.

- Στον αριθμό 2 μια όμορφη καμινάδα με 4 φουρούσια.
- Στον αριθμό 12 θύρωμα που επάνω έχει κλαδιά από κληματαριά (όπως του Τούρκικου σχολείου την είσοδο), και δεξιά και αριστερά 2 ανθοδοχεία με λουλούδια. Όταν τελειώσεις τη βόλτα σου στην πόλη, και δεις όλα τα θυρώματα, ζωγράφισε και εσύ το δικό σου και στόλισέ το όπως νομίζεις (να θυμάσαι όμως ότι σκαλίζεις την πέτρα και δεν είναι τόσο εύκολο).

Η Πάνου Κορωναίου έχει και άλλα αξιόλογα μνημεία, αλλά τα όρια του κυνηγιού μας την κόβουν στη μέση. Εσύ μπορείς να περπατήσεις μέχρι κάτω μια άλλη φορά και να τα δεις όλα (Τζαμί ξύλινου μιναρέ, Αγ. Σοφία, 2 κρήνες- παλιά υπήρχαν 5 κρήνες).

Οδός Μελχισεδέκ

Πρόσωπο από την εκκλησία μας ο Ηγούμενος στη Μονή Πρέβελη, ο Μελχισεδέκ.

Στα χρόνια που έζησε ήταν γνωστός σαν "Τσουδερογούμενος", γιατί το επίθετό του ήταν Τσουδερός. Η παράδοση λέει ότι όταν ήταν μικρός στη Μονή, τα μαλλιά του άρπαξαν φωτιά από αναμμένο κερί. Τσουδίστηκαν δηλαδή, και από εκεί προήλθε το "Τσουδερός". Ο

Ηγούμενος αυτός ήταν και αγωνιστής - επαναστάτης. Κάτω από τα μαύρα ράσα του παπά, έκρυβε τον επαναστάτη που είχε δώσει όρκο να πολεμήσει τους Τούρκους μέχρι τέλους. Έτσι και έγινε. Σκοτώθηκε από Τούρκικο βόλι.

- Στον αριθμό 6 το κτίριο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, με τον κόκκινο σταυρό να ξεχωρίζει. Οι ερυθροσταυρίτες, που επίσης φορούν κόκκινες στολές, έχουν δώσει όρκο να βρίσκονται σ' όλη τους τη ζωή στο πλευρό του συνανθρώπου τους, όπου η ανάγκη τους καλεί. Και πάντα βέβαια με προθυμία βοηθούν στο παιδικό κυνήγι, γι' αυτό για οτιδήποτε χρειαστείτε μη διστάσετε να ζητήσετε τη βοήθειά τους. (ε όχι όμως και να σας λύσουν και το γρίφο....!!!!)

- Στον αριθμό 10 το 2ο σύστημα ναυτοπροσκόπων και 6ο σύστημα δασοπροσκόπων,

με το χαρακτηριστικό τριφύλλι τους και το "ΕΣΟ ΕΤΟΙΜΟΣ", πάντα δηλαδή έτοιμος να τρέξω για βοήθεια. Κοίταξε ψηλά, όταν φτάσεις εκεί, θα δεις ένα όμορφο μικρό μπαλκονάκι με 3 μικρά φουρούσια και μια σιδεριά με 2 τριφύλλια.

- Στον αριθμό 20 ο Σύλλογος Μικρασιατών.

Οι άνθρωποι αυτοί ήλθαν το 1922 από την πατρίδα τους, τη Μικρασία στην Ελλάδα και στο Ρέθυμνο, κυνηγημένοι από τους Τούρκους, χωρίς να προλάβουν να πάρουν μαζί τους ούτε μία αλλαξιά ρούχα. Για χάρη τους ονομάσθηκε η μεγάλη πλατεία της παλιάς πόλης "Μικρασιατών".

Οδός Μίνως

Σπουδαίος Βασιλιάς που έζησε στο παλάτι της Κνωσού στο Ηράκλειο, το οποίο οι περισσότεροι θα έχετε επισκεφθεί. Στα υπόγεια του

παλατιού, στο Λαβύρινθο, ζούσε ο Μινώταυρος σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία.

- Στον αριθμό 3 θα αντικρίσεις την πιο όμορφη καμινάδα της πόλης μας. Πετρόχτιστη, ψηλή με 6 φουρούσια. Στη βόλτα που θα κάνεις παρατήρησε αυτήν την καμινάδα. Μέτρησε τα φουρούσια της να δεις αν κι εμείς τα μετρήσαμε σωστά. Μπορείς να τη σχεδιάσεις;;

Στο ίδιο σημείο, στον όροφο υπάρχει ιδιωτικό χαμάμ.

Οδός Μουσούρου Μάρκου

Ένας από τους πιο σπουδαίους Ρεθεμνιώτες που υπηρέτησαν τα γράμματα. Ήταν φιλόλογος και ποιητής. Έζησε πολλά χρόνια στο εξωτερικό και εκεί γνωρίστηκε με μεγάλους ευρωπαίους επιστήμονες. Έγραψε δύο μεγάλα ελληνικά λεξικά για να μπορούν οι Ευρωπαίοι να διαβάσουν και να μεταφράσουν τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς.

- Στην οδό αυτή βρίσκεται το μικρό εκκλησάκι του Αγίου Αντωνίου. Είναι εκκλησία-σπήλαιο και για να μπεις στην αυλή του κατεβαίνεις ένα σκαλί από τον δρόμο (ίσως αυτό να δείχνει την ταπεινότητα του Αγίου). Ο Άγιος Αντώνιος έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του στην έρημο, μέσα σε σπηλιές, ταπεινά, με προσευχή και νηστεία. Μέσα στο εκκλησάκι, δεξιά όπως μπαίνεις, είναι η εικόνα του στο μεγάλο προσκυνητάρι, γεμάτη από τάματα, που δείχνει πόσο οι Ρεθεμνιώτες πιστεύουν και αγαπούν τον Άγιο Αντώνιό τους.

- Στον αριθμό 4 βρίσκεται ένα όμορφο παλιό αρχοντικό της οικογένειας Βαλαρή. Στο εσωτερικό του έχει τις ωραιότερες ίσως ζωγραφιές του λαϊκού μας ζωγράφου Γαληνού. Αν κοιτάξουμε ψηλά θα δούμε ένα όμορφο μπαλκόνι και δεξιά και αριστερά δύο κόκκινες βαμμένες

εσοχές. Στο ισόγειο του λειτουργεί έκθεση ζωγραφικής με σπουδαιότερο πίνακα το παλιό ενετικό μας λιμάνι.

Οδός Μπουνιαλή Τζάνε Μαρίνου

Αυτό το παράξενο όνομα ανήκει σε Ενετό Κρητικό ποιητή που έζησε στο Ρέθυμνο, και το αγάπησε σαν την πατρίδα που τον γέννησε.

Όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν την πόλη μας, ο Μαρίνος με τ' αδέρφια του φεύγουν για την πρώτη τους πατρίδα, τη Βενετία. Εκεί θα γράψει το μεγάλο του ποίημα "Ο Κρητικός Πόλεμος", η αντίσταση δηλαδή της Κρήτης απέναντι στους νέους εισβολείς Τούρκους. Η θλίψη του ποιητή για τη συμφορά της Κρήτης, αλλά και η αγάπη του για το Ρέθυμνο, και ο πόνος που φεύγει και το αφήνει αποτυπώνονται στο ποίημα. Διάβασε μερικούς στίχους: "Πατρίδα μου ίντα παθες εις τη ζωή μου μένα, και στέκομαι για λόγου σου, Ρέθεμνος, πικραμένα;"

Και παρακάτω λέει: "Πατρίδα μου, μισεύγω σου, ψυχή μου και καρδιά μου, και τ' όνομά σου μοναχά θ' ακούγεται στ' αυτιά μου. Γιατί δε στέκω να θωρώ, πατρίδα, τον καημό σου, κι ποιά καρδιά να μη ραγεί, στον αποχωρισμό σου;"

Στο δρόμο αυτό παλιά ήταν τα πεταλάδικα και τα σαμαράδικα. Εδώ έφερναν τα όμορφα άλογά τους, Χριστιανοί και Τούρκοι, να τους αλλάξουν τα πέταλα (όπως εσύ αλλάζεις τα παπούτσια σου όταν παλιώσουν), να τους παραγγείλουν ένα όμορφο πλουμιστό σαμάρι, να τα ξυστρίσουν, να τα περιποιηθούν.

- Στον αριθμό 16 υπήρχε ένα χαλκουργείο, η χαρκιδιά του κ. Χλιαουτάκη, που έφτιαχνε όμορφα μπακίρια για να στολίσουν τα σπίτια τους οι παλιές νοικοκυρές, αλλά και να μαγειρέψουν μέσα σ'

αυτά (τηγάνια, τσικάλια, ταψιά, μπρίκια). Σήμερα στολίζουν τα σπίτια μας και μας θυμίζουν άλλες εποχές. Στο χώρο αυτό υπάρχουν και σήμερα μπακίρια αλλά όχι το χαλκουργείο. Αυτό δωρήθηκε από τον κ. Χλιαουτάκη στο ιστορικό - λαογραφικό μουσείο. Μην παραλείψεις να το δεις όταν το επισκεφτείς.

- Στον αριθμό 51 ο κ. Χαμογιωργάκης ή Χαμογιώργης, όπως συνηθίσαμε να τον λέμε, διατηρεί ένα παραδοσιακό μπακάλικο. Αυτό που θα σου κάνει εντύπωση, όταν το επισκεφθείς, είναι τα τσουβάλια γεμάτα με όσπρια.

- Στον αριθμό 63 βρίσκεται σήμερα το Σώμα Ελλήνων Οδηγών. Και εδώ κάποτε ζούσε ένας Τούρκος αγάς, ο Αλή Βαφής με τη γυναίκα του. Το σπίτι είχε ένα πολύ όμορφο κήπο με δένδρα και παγώνια, αλλά ας αφήσουμε το ρεθεμνιώτη συγγραφέα Νενεδάκη να μας τον περιγράψει με την όμορφη γραφή του:

“Τα δέντρα, οι πορτοκαλιές και οι λεμονιές ήταν φορτωμένες καρπό, αυτά όμως που μόνο στον κήπο του Αλή Βαφή μπορούσε να δει ήταν τα παγώνια. Τέσσερα μεγάλα παγώνια πεντάμορφα...”

Οδός Παλαιολόγου Κωνσταντίνου

Ο τελευταίος Αυτοκράτορας του Βυζαντίου που η μοίρα ήθελε να υπερασπιστεί τη βασιλεύουσα από την οργή των Τούρκων και να πεθάνει με το σπαθί στο χέρι πάνω στα τείχη της.

- Στον αριθμό 36 υπάρχει ένα παραδοσιακό ζαχαροπλαστείο που βρίσκεται εκεί πολλά χρόνια. Το όνομά του είναι "Mona Lisa".

- Στο τέλος του δρόμου, στη γωνία με την οδό Αρκαδίου, θα σταθείς αρκετά για να καμαρώσεις το στολίδι που μας έχτισαν οι Ενετοί, τη Λότζια μας (Loggia). Οι Ενετοί το χρησιμοποιούσαν σαν "Λέσχη Ευγενών", δηλαδή, κάτι σαν το γνωστό μας καφενείο. Συζητούσαν και έπαιζαν διάφορα τυχερά (χαρτιά) και επιτραπέζια παιχνίδια. Μετά από χρόνια, αφού έφυγαν Ενετοί και Τούρκοι, έγινε το αρχαιολογικό μας μουσείο που σήμερα έχει μεταφερθεί στο λόφο της Φορτέτζα έξω από το κάστρο. Η Loggia μας είναι τώρα ένα απλό εκθετήριο των αγαλμάτων που βρίσκονται στο μουσείο μας αλλά και στα μουσεία όλης της χώρας σε αντίγραφα και μπορείς να αγοράσεις ό,τι σου αρέσει. Αντίθετα τα εκθέματα που υπάρχουν στον κήπο της Loggia είναι αυθεντικά (αληθινά) όπως π.χ. το λιοντάρι από την Μεγάλη Πόρτα (Porta Guora).

Οδός Πατελάρου Νεοφύτου

Μοναχός στη Μονή Αρκαδίου. Έγινε Μητροπολίτης όλης της Κρήτης. Ήταν Ρεθυμνιώτης.

- Στον αριθμό 53 υπάρχει το εργαστήριο της Αρχαιολογικής και φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου μας. Επάνω γίνονται διάφορες ομιλίες και κάτω συντηρούνται τα αρχαιολογικά ευρήματα του Πανεπιστημίου.

- Στον αριθμό 45 αν κοιτάξεις ψηλά, θα δεις την επιγραφή "1828 ΕΝΩΣΙΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ".

- Ανάμεσα στους αριθμούς 15 και 16 υπάρχει μια καθολική ενετική εκκλησία αφιερωμένη στον Άγιο Λάζαρο. Σήμερα εκεί γίνονται γάμοι ζευγαριών από την Ευρώπη και όλο τον κόσμο.

- Στον ίδιο χώρο από πάνω στεγάζεται η Σπηλαιολογική εταιρεία που ασχολείται με τα σπήλαια του νομού μας. Αξίζει να την επισκεφτείς (ώρες ωραρίου κάθε Τετάρτη μετά τις 7 το απόγευμα).

Καθώς θα μπαίνεις μέσα θα δεις μια πολύ όμορφη Ενετική Κρήνη (δε φαίνεται από το δρόμο).

- Στον αριθμό 5 ένα άλλο ενετικό αρχοντικό, ξενώνας και αυτό, με το όνομα "Casa Vitae", το σπίτι της ζωής.

Οδός Πατριάρχου Γρηγορίου

Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ο Γρηγόριος ο Ε'. Την ημέρα της Ανάστασης, το Μ. Σάββατο ο Γρηγόριος ψάλλει το "Χριστός Ανέστη" σε πλήθος χριστιανών, πράγμα που ο Σουλτάνος του είχε απαγορεύσει. Την άλλη μέρα τον κρέμασαν στη μεσαία πύλη της εκκλησίας του Πατριαρχείου. Ήταν από τους πρώτους μάρτυρες του 1821.

- Στον αριθμό 1 μια μικρούλα καμινάδα με 2 μικρά φουρούσια, όχι ιδιαίτερα καλόγουστη, αλλά μπορείς να τη δεις καλά, γιατί βρίσκεται χαμηλά.

- Στον αριθμό 27 τούρκικη κρήνη με σύγχρονη βρύση που τρέχει νερό. Η επιγραφή της λέει: "Εδώ που θα πιεις νερό και θα πάρεις απ' αυτή τη βρύση, προσευχήσου για μένα, που την έφτιαξα, να πάει η ψυχή μου στον παράδεισο".

Όλες οι Τούρκικες βρύσες γράφουν, σχεδόν τα ίδια πράγματα, όπως την παραπάνω επιγραφή.

- Στους αριθμούς 82 και 86 η δεύτερη είσοδος του Εργαστηρίου του Πανεπιστημίου (η άλλη είσοδος στην οδό Πατελάρου). Μια σκαλιστή ορθογώνια πέτρα γράφει:

"Φιλοσοφική Σχολή

Εργαστήριο Τομέα

Αρχαιολογίας και

Ιστορίας της Τέχνης"

Στον κήπο αυτού του κτιρίου ζει μια πορτοκαλιά που δίνει χρώμα και άρωμα στη γειτονιά.

Οδός Ραδαμάνθυος

Πρόσωπο της μυθολογίας μας. Ήρωας της Κρήτης και νομοθέτης. Μαζί με το Βασιλιά Μίνωα και το Σαρπηδόνα ήταν γιοι του Δία και της Ευρώπης.

- Στον αριθμό 25 βρίσκεται το πιο όμορφο χαμάμ της πόλης μας. Θα συναντήσεις κι άλλα χαμάμ στη βόλτα σου. Στο μακρύ στενό, στην Μίνωος, στη Ρενιέρη και στην Αγίας Βαρβάρας.

Το χαμάμ είναι ένας λουτρώνας (λουτρό) όπου οι Τούρκοι απολάμβαναν το ζεστό τους μπάνιο. Έμεναν για αρκετή ώρα σε δωμάτιο με ατμούς και μετά ο λουτράρης ή η λουτράρισσα τους άλειφε με λάδια που χαλάρωναν και ξεκούραζαν το σώμα. Το χαμάμ είναι ένας ψηλός θόλος γεμάτος με εξαγωνικά ανοίγματα που από εκεί έμπαινε το φως του ήλιου και σκορπούσε μέσα στο χαμάμ τις πολύχρωμες ακτίνες του. Τα εξάγωνα αυτά ανοίγματα τα έλεγαν τα "μάτια του ελέφαντα". Από πάνω είχαν κρύσταλλα και στην κορυφή

ένα μικρό μπαλάκι. Οι γείτονες που τα έβλεπαν από τις ταράτσες των σπιτιών τους, όσοι τα θυμούνται, μας τα παρομοίαζαν με γυναικεία στήθη.

Το χαμάμ αυτό ανήκει σε ιδιώτη, δεν είναι επισκέψιμο και βρίσκεται σε πολύ κακή κατάσταση, αν και πρέπει να ήταν το ωραιότερο της πόλης.

Οδός Ρενιέρη Μάρκου

Φιλολόγος, νομικός, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

- Ένας δρόμος με αρκετά θυρώματα και από τις δυο του πλευρές. Σήμερα σώζονται τέσσερα. Άραγε πόσα να ήταν παλαιότερα;
- Στον αριθμό 10 θα δεις ένα θύρωμα, αλλά αυτό που αξίζεις να παρατηρήσεις είναι το "κλειδί" του. Πολλά θυρώματα έχουν "κλειδί". Είναι μια πέτρα σε σχήματα τραπέζιου που μπαίνει στη μέση και πάνω πλευρά του θυρώματος και έτσι "κλειδώνει" τα δύο πελέκια αριστερά και δεξιά που σχηματίζουν την πόρτα. Τώρα έμαθες και τι είναι το "κλειδί". Θα το δεις και σε πολλές καμάρες.

Οδός Μ. Ρενιέρη 10.

Οδός Σουλίου

Ορεινό χωριό, γνωστό μας από την ιστορία με τους Σουλιώτες, τον Αλή-Πασά και το χορό του Ζαλόγγου.

- Εδώ υπήρχαν παλιά τα περισσότερα τσαγκαράδικα και μαχαιράδικα της πόλης μας. Μικρά πετρόχτιστα μαγαζάκια με όμορφες καμαρωτές πόρτες. Σιγά-σιγά το ένα μετά το άλλο τσαγκαράδικα έκλειναν όταν άρχισαν να πωλούνται τα έτοιμα παπούτσια. Εδώ φτιάχνονταν και τα κρητικά στιβάνια-σαλβάρια. Σήμερα, όλα αυτά τα μαγαζάκια το καλοκαίρι γεμίζουν τις βιτρινούλες τους με τουριστικά προϊόντα και περιμένουν τους επισκέπτες της πόλης μας να τα αγοράσουν.

Η Σουλίου το καλοκαίρι γεμίζει ανθρώπους απ' όλες τις χώρες του πλανήτη. Το χειμώνα όμως ερημώνει, οι καμαρωτές πόρτες κλειδώνονται και περιμένουν υπομονετικά τη νέα τουριστική χρονιά. Είναι ίσως το πιο γραφικό σοκκάκι της πόλης μας.

- Στον αριθμό 31 είναι η πιο όμορφη πόρτα της οδού Σουλίου με παράξενα λουλούδια που προεξέχουν σας μικρές μπαλίτσες.

Οδός Τομπάζη

Πήρε το όνομά της από τον αγωνιστή Τομπάζη, ο οποίος ήλθε στην Κρήτη με ένα όμορφο πλοίο, σαν Κυβερνήτης του νησιού. Το πλοίο του είχε το όνομα μιας από τις εννέα μούσες, της Τερψιχόρης. Λεγόταν δηλαδή "Τερψιχόρη".

- Στον αριθμό 17 το τζαμί της μεγάλης πόρτας ή αλλιώς το τζαμί της Βαλιδέ Σουλτάνας, δηλαδή της μητέρας του Σουλτάνου. Δυστυχώς, δεν μπορούμε να το επισκευτούμε. Έχει ένα όμορφο μιναρέ με ένα μπαλκόνι που μπορείς να το δεις από την πλατεία 4 Μαρτύρων, δύο

τρούλους και μία πολύ όμορφη κρήνη που βρίσκεται σε ιδιωτικό χώρο, στο βιβλιοπωλείο Δασκαλάκη. Κι εδώ υπήρχε χαμάμ. Ας ελπίσουμε ότι σύντομα η πόρτα του θα ανοίξει και θα μπορούμε να το περιεργαστούμε κι αυτό το παράξενο, στα παιδικά σας μάτια, τζαμί των Τούρκων.

- Στον αριθμό 59 ένα ακόμη όμορφο θύρωμα με δύο κεφάλια στρατιωτών δεξιά και αριστερά. Είναι το Casa Moazzo, δηλαδή το σπίτι του γιατρού Μοάτσου και σήμερα λειτουργεί σαν ξενώνας.

Οδός Τσαγρή Γεωργίου

Νομάρχης Ρεθύμνου. Σκοτώθηκε στα υπόγεια της Εθνικής Τράπεζας, που βρίσκεται στην οδό Τσουδερών, από γερμανική βόμβα, όταν οι γερμανοί το Μάιο του 1941 βομβάρδισαν το Ρέθυμνο.

- Στον αριθμό 2 υπάρχει ένα από τα 4 θολωτά περάσματα που υπάρχουν στο Ρέθυμνο. Από πάνω είναι το δωμάτιο ενός σπιτιού. Το καμαράκι αυτό ενώνει την οδό Τσαγρή με την οδό Κορνάρου. Θα δεις άλλο ένα από τα 4, στην οδό Εμμ. Βερνάρδου.

- Στον αριθμό 28 σήμερα ένας από τους ελάχιστους παραδοσιακούς φούρνους που ψήνει με ξύλα. Ίσως και ο μοναδικός στην παλιά πόλη. Παλιότερα, όλοι οι φούρνοι έψηναν με ξύλα, και τα σοκάκια της πόλης μύριζαν από την καπνιά του φούρνου.

- Στον αριθμό 34 θα δεις ένα ακατοίκητο σπίτι με ξύλινη πόρτα και ρόπτρο (πόμολο) το παραδοσιακό χεράκι. Παλιά σ' αυτό το σπίτι μαζεύονταν Ρεθεμνιώτισσες κυρίες, κουβέντιαζαν για τα προβλήματα της πόλης και των κατοίκων της. Αυτός ήταν ο "Σύλλογος Κυριών". Μία από τις κυρίες αυτές ήταν η Λέλα Κούνουπα. Δες τη φωτογραφία της σε παιδική ηλικία. Σήμερα έχει πεθάνει. Η κυρία αυτή, παλιότερα οργάνωσε τις πρώτες παιδικές κατασκηνώσεις, που τις ονόμασε «Παιδικές Εξοχές».

Οδός Τσουδερών

Ήταν 6 αδέρφια. Το όνομά τους πήραν από μια "αστεία" ιστορία. Ένα από τα 6 αδέρφια, ο Εμμανουήλ στην ηλικία του έφηβου, μαθήτευε στη Μονή Πρέβελη. Εκεί από κάποιο αναμμένο κερί πήραν φωτιά τα

μαλλιά του και κήκαν (τσουδίστηκαν). Οι Τσουδεροί ήταν μια μεγάλη οικογένεια, που γέννησε έναν από τους Πρωθυπουργούς της Ελλάδας, τον Εμμανουήλ Τσουδερό.

- Στον αριθμό 12 θα δεις, κατά τη γνώμη μας, το πιο ωραίο θύρωμα, μετά το θύρωμα του Αγ. Φραγκίσκου. Είναι το πατρικό σπίτι της οικογένειας Τσουδερών. Το θύρωμα είναι γεμάτο σκαλιστά λουλούδια και μια πολύ όμορφη ξύλινη πόρτα με δυο πόμολα, που χρυσίζουν, από μπρούντζο. Το ένα είναι χεράκι, όπως τα παλιά πόμολα (ρόπτρα).

- Το κτίριο της Εθνικής μας Τράπεζας, που στον κήπο του ήταν, το πολύ γνωστό μας ιδιωτικό Νηπιαγωγείο και πρώτες τάξεις του δημοτικού της κυρίας Αμαλίας. Σ' αυτό τον κήπο τα μικρά παιδιά μάθαιναν παίζοντας σε αμμοδόχους και σε λιμνούλες με τα κουβαδάκια τους, ή παίζοντας με τα δώρα του Froebel (Ο δάσκαλος ή η δασκάλα σου ξέρουν να σου εξηγήσουν τί ήταν τα φρεμπελιανά δώρα).

Οδός Φωκά Νικηφόρου (Μακρύ Στενό)

Αυτοκράτορας του Βυζαντίου. Η παράδοση λέει ότι έστειλε από την Κωνσταντινούπολη 12 αρχοντόπουλα στην Κρήτη.

Οι Τούρκοι το έλεγαν Ουζούν Γιολ μακρύ στενό. Πραγματικά είναι ένας στενός και μακρύς δρόμος σε ευθεία γραμμή, η χαρά των παιδιών, που με τα ποδήλατά τους τρέχουν από τη μια μεριά στην άλλη. Εδώ παλιά ήταν πολλά γιουρτάδικα, που έφτιαχναν το γιαούρτι.

- Στον αριθμό 29 υπάρχει ένα μικρό άδειο πέτρινο εικονοστάσι.

- Στον αριθμό 65 μια κρήνη, όχι τόσο όμορφη, με κάποιες ζημιές.

- Στους αριθμούς 66-68 το βενετσιάνικο σπίτι με 2 κεφάλια στρατιωτών δεξιά και αριστερά, ίδια με την οδό Τομπάζη, στον ξενώνα Casa Moazzo (όχι όμως τόσο καλά διατηρημένα). Και το σπίτι αυτό έχει γίνει ξενώνας και ονομάζεται "Casa Dei Delfini", δηλαδή "το σπίτι των δελφινιών". Στην αυλή της εισόδου έχει ένα πολύ όμορφο ψηφιδωτό με δελφίνια.

- Στον αριθμό 89 καμινάδα με 4 φουρούσια.

- Στον αριθμό 104 καμινάδα με 3 φουρούσια.

Οδός Χατζηγηγοράκη

Ήταν γιατρός και πρόξενος (αντιπρόσωπος) των Ρώσων, γιατί μιλούσε πολύ καλά τη ρωσική γλώσσα. Φρόντιζε τους φτωχούς και γι' αυτό οι Ρεθεμνιώτες τον έλεγαν "Φτωχομάννα".

"Όποιος σιμώνει στο Χατζηγηγόρη βλέπει καλό", έλεγαν.

Το σπίτι του είναι γωνία Χατζηγηγοράκη και Αρκαδίου στον αριθμό 180 της Αρκαδίου. Σήμερα είναι ακατοίκητο και χρειάζεται πολύ γρήγορα να συντηρηθεί. Κοίταξέ το καλά και θα καταλάβεις πόσο "άρρωστο" είναι το σπίτι του γιατρού Χατζηγηγόρη.

Η οδός Χατζηγηγοράκη βγαίνει στην Αρκαδίου.

Πλατεία Μητροπόλεως

Εδώ βρίσκεται η μητρόπολή μας, η εκκλησία που είναι αφιερωμένη στην Παναγία. Είναι γνωστή σαν Μεγάλη Παναγία γιατί είναι πιο

μεγάλη από την Κυρία των Αγγέλων που ακούγεται σα Μικρή Παναγία.

Γιορτάζει στις 21 Νοεμβρίου, ημέρα των Εισοδίων της Παναγίας μας, δηλαδή ημέρα που η μικρή Μαρία οδηγήθηκε από τους γονείς της στην εκκλησία, όπου και έμενε για αρκετά χρόνια. Στο τέμπλο της εκκλησίας υπάρχει η εικόνα των 3 Ιεραρχών που γιορτάζουν στις 31 Ιανουαρίου, ημέρα αργίας για όλα τα σχολεία.

- Εδώ κάποτε μαζί με την εκκλησία ήταν και τα σχολεία της πόλης, για τα αγόρια κυρίως. Τα κορίτσια πήγαιναν στο Παρθεναγωγείο που ήταν στην Αγ. Βαρβάρα.

- Έχει ένα πολύ όμορφο καμπαναριό που συναγωνίζεται σε ομορφιά και ύψος το μιναρέ του τζαμιού της Νερατζές.

Μέσα στο καμπαναριό έχει 6 καμπάνες, που είναι δύσκολο να τις δεις όλες, από όποια πλευρά και αν κοιτάξεις, και πάνω φαίνονται καθαρά 2 καμπάνες (μια πιο μεγάλη).

Σχεδιάσε αν θέλεις αυτό το όμορφο καμπαναριό. Κοίταξε δίπλα το ταπεινό εκκλησάκι του Αγ. Αντωνίου. Έχει καμπαναριό;

- Στην πλατεία (γωνία με την οδό Χάλη Βασιλείου) θα δεις σε ισόγειο κτίριο το Εκκλησιαστικό μας μουσείο. Μέσα βρίσκεται η μεγάλη παλιά καμπάνα (τεράστια αυτή) η "γερόντισσα" όπως λένε, και το παλιό ρολόι, που βρισκόταν στο πιο ψηλό μέρος του καμπαναριού και χτυπούσε τις ώρες, τις μισές και τα τέταρτα.

- Πίσω από το Ιερό της Εκκλησίας, υπάρχει μαρμάρινη πλάκα με τη μορφή του ηρωικού Ηγούμενου του Αρκαδίου, Γαβριήλ.

Πλατεία Πετυχάκη Τίτου

Εμείς οι Ρεθεμνιώτες συνηθίσαμε να λέμε "Στον Πλάτανο" την πλατεία αυτή, γιατί εδώ παλιά ήταν ένας τεράστιος πλάτανος που δυστυχώς τον κόψαμε για να μεγαλώσει η πλατεία. Να φανταστείς τον πλάτανο αυτό, και κάτω από τη σκιά του, τραπεζάκια καφενείων, και Τούρκοι και Ρωμιοί, να πίνουν τον αργιλέ και τον καφέ τους, την εποχή που οι δύο λαοί προσπαθούσαν να ζήσουν στο Ρεθυμνάκι μας ειρηνικά. Ο Τίτος Πετυχάκης, ήταν παλιός δήμαρχος. Ο ίδιος έφτιαξε και τον όμορφο κήπο μας.

- Η Κρήνη Rimondi ή πάμε μια βόλτα μέχρι τα βρυσάκια; Η πιο όμορφη ενετική κρήνη της πόλης μας, που τρέχει και νερό. Στολίζει την πλατεία του Πλατάνου, και παλιά στόλιζε την πλατεία των Ενετών, που άρχιζε από τα βρυσάκια, όλη η οδός Παλαιολόγου μέχρι την Loggia και το ρολόι που υπήρχε τότε. Τα 3 λιοντάρια ήταν το σύμβολο των Ενετών, που συμβόλιζε τη δύναμη που είχαν εκείνα τα χρόνια στον κόσμο όλο.

Στις γούρνες τους έβρισκαν δροσιά τα διψασμένα άλογα που περνούσαν από εκεί.

[Είναι καλό να ξέρεις ότι στον ιστορικό πλάτανο της πλατείας, κρεμάστηκε από τους Τούρκους και μαρτύρησε ο Ηγούμενος και Άγιος τώρα Γεράσιμος Περδικάρης.]

Πλατεία Μικρασιατών

Η πιο μεγάλη πλατεία της πόλης μας. Στην καρδιά της παλιάς πόλης. Την στολίζουν τρία κτίρια. Ο Άγιος Φραγκίσκος, το Τούρκικο σχολείο και το Τζαμί της Νερατζές, το Ωδείο μας.

Μια μεγάλη αροκάρια ζει ανάμεσα στον Άγιο Φραγκίσκο και το σχολείο.

Ένα πέτρινο συντριβάνι, στολίζει την πλατεία Μικρασιατών. Ένα φουγάρο πίσω από το Σπίτι του Πολιτισμού μας θυμίζει ότι εκεί κάποτε ήταν φούρνος. Αυτός ο φούρνος επιτάχθηκε το 1940 από τους Γερμανούς κατακτητές για να βγάζουν το ψωμί τους και γι αυτό οι Ρεθεμνιώτες τον ονόμασαν "Γερμανικό φούρνο". Άρπαξε φωτιά και κάηκε λίγο πριν φύγουν οι Γερμανοί από την πόλη. Από τότε δεν ξαναλειτούργησε. Δίπλα στο φουγάρο μια μεγάλη καμινάδα το συναγωνίζεται σε ύψος και τα δυο τους καμαρώνουν τώρα που ο γείτονας μιναρές είναι χαμηλωμένος.

Σ' αυτήν την πλατεία θα βρίσκονται τα αρχηγεία σας την Κυριακή 1 Φεβρουαρίου 2015 για το 18ο παιδικό κυνήγι θησαυρού. Εδώ θα σας περιμένουν οι Μαλαγάνες να σας συναντήσουν, έτοιμες να σας προσφέρουν ένα ευχάριστο κυνήγι. Ως τότε καλό διάβασμα και καλή βόλτα στα σοκάκια της πόλης μας.